

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés

Zala megye, 2023.04.03-04.11.

Időjárás: Április első hetében folytatódott, sőt fokozódott a lehülés a megyében. Intenzív, gyakori légmozgás volt jellemző, gyakran eső kíséretében, mely a növényvédelmi beavatkozásokat késleltette. Eső 3-4 nap hullott, összesen 30-35 mm mennyiségben. A minimum hőmérsékletek 2(3) nap süllyedtek 0 fok alá (mínusz 2-4 fok közé), amely a virágzó gyümölcsféléken újabb fagykárt eredményezett. Az átlaghőmérséklet 2,51-6,36 között változott az időszak alatt (maximum: 6,21-14,84 fok), így napközben is kifejezetten hűvös volt (az ilyenkor megszokotthoz képest is).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia: Őszi árpa: szárbaindulás kezdete (korábbi vetésű állományokban 1 nóduszos állapot), őszi búza: bokrosodás-bokrosodás vége.

Károsítók:

A betegségek tekintetében továbbra sem történt jelentős változás az elmúlt héten. **Őszi búzában** a **szeptóriás foltosság** gyenge-közepes mértékű tünetei figyelhetők meg (technológiától, fajtától függően). A betegség újabb tünetei jelentek meg az alsó leveleken (1. fotó). A **vörösrozsda** nem terjedt tovább a fertőzött táblákon.

1. fotó: Szeptóriás levélfoltosság újabb tünete (kék nyilak) őszi búzán (piros kör: korábbi fertőzés levélfoltja piknidiumokkal) (2023.04.10.)

Őszi árpában a **lisztharmat és törperozsda** tünetei nem erősödtek, a **levéلبetegségek** gyenge mértékű tünetei láthatóak, góc-szerűen azonban közepes mértékű fellépésük is tapasztalható. Kártevők szempontjából továbbra is kedvező volt az időjárás. A **vetésfehérítő bogarak** betelepítése folyamatos és intenzív a gabona táblákra. Őszi búzában továbbra is alacsonyabb de növekvő számú a populáció az őszi árpához viszonyítva. A hálózás során átlagosan 14 db imágót gyűjtöttünk 10 hálósapásban, nemcsak a dűlő részen, hanem a tábla belső részein is, folt-szerűen. Őszi árpában drasztikusan megemelkedett az imágók száma, több táblán 80-120 db imágó/10 hcs (!) mennyiségben gyűjtöttük a bogarakat. Az érési táplálkozásból eredő levélhámogtatás mértéke és gyakorisága is nőtt a bogarak számával arányosan (2. fotó). A tojásrakás megkezdődött őszi árpán (őszi búzán még nem tapasztaltuk) (3. fotó). A védekezésre fel kell készülni!

2-3. fotó: Vetésfehérítő bogár kártétele valamint, a kártevő tojásai őszi árpyán (2023.04.10.)

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: A repce állományok fejlődése a csapadék és a hűvös időjárás miatt –ahogy az várható is volt- lelassult. A táblák többsége még mindig (zöld-és) sárgabimbós állapotban van, a virágzás (BBCH 62) a táblák ~30 %-án látható.

Károsítók:

A **repceszár-ormányos** és a **nagy repceormányos** egyedszáma tovább csökkent a korábban védett táblákon (2-4 db imágó/10 hcs).

A **repcefénybogár** betelepődése ezzel szemben folyamatos és tömeges. A szemlék során a kártevők felméréséhez célszerű előnyben részesíteni a fűhálózást, mert ilyen módon az állományban megbújt kártevőket is nagyobb sikerrel gyűjthetjük be (a fővirágzaton sok esetben csak 2-4 bogár látható). A **hálózott egyedszám 160-530 db imágó/10 hcs** mennyiség között változik, amely jóval a kártételi küszöbszint feletti érték! Az alacsonyabb egyedszámot a zöld-sárga bimbós állományokban, míg a magasabbat a 20-30 %-ban már kivirágzott táblákon hálóztuk. A bimbó kártétel –a növekvő populáció ellenére- még nem emelkedett jelentősen. Az állományok gyakori szemléje nagyon fontos, melyet a repce intenzív fejlődéséhez szükséges időjárás hiánya is indokol. A védekezés időszerű.

A hálózások és vizuális megfigyelések során **repcebecő-ormányos** betelepődését még nem tapasztaltuk.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: virágzás kezdete-teljes virágzás;

Cseresznye, meggy: fehérbimbós állapot-teljes virágzás;

Alma, körte: piros/fehérbimbós állapot;

Kajszi: kötődött termés.

Kajsziban az újabb lehűléssel újabb fagykarak alakultak ki (80-90 %), de a teljes virágzású szilva, cseresznye, meggy károsodása is általános.

Károsítók:

Almában a **levélpirosító levéltetű** kártétele gyenge-közepes mértékű, nem erősödött. A védekezés javasolt.

A **varasodás** aszkospóra szóródásához az esős napok kedveztek, de a hűvös időjárás miatt a tünetek megjelenése várat magára. A fertőzésre érzékeny fenológiai stádiumok miatt a megelőző védekezés javasolt.

A **lisztharmat** fertőzöttség gyenge mértékű az ültetvények többségén, a betegség nagyobb arányú fellépésére a felmelegedéssel számíthatunk.

Körtében a **körtelevélbolha** tojásrakása tömeges, a lárvakelés házi kertben megkezdődött.

Csonthéjasokban a **monilia** és a **tafrinás levélfodrosodás** fertőzésveszélye folyamatos, magas, ezért a betegségek elleni védekezések folytatása javasolt!

Zalaszentlőrinc, 2023. április 10.

Tűh Annamária
előrejelző